

Grundläggande granskning

Roslagsvatten AB

Mars 2023

*Jesper Häggman
Henrik Fagerlind*

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Vi bedömer att styrelsen i rimlig grad kan verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Vi noterar däremot att Roslagsvatten ABs mål för verksamheten är formulerat som ett strävansmål som utvärderas baserat på nyckeltal med målvärden för år 2024. Utfall för målvärden år 2022 är bättre än utfallet år 2021 för majoriteten av redovisade nyckeltalen. Att målvärden saknas för år 2022 försvårar däremot en fullständig utvärdering av bolagets måluppfyllelse ur ett verksamhetsperspektiv.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat efter finansiella poster är -28,7 MSEK, men mot resultatbudget är resultatet en negativ avvikelse om -23,1 mnkr. Vi konstaterar att rimliga förklaringar finns till bolagets negativa avvikelse mot budget och ser positivt på att åtgärder vidtagits för att åtgärda den negativa avvikelsen under verksamhetsåret och framgent.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Att säkerställa att målvärden för respektive verksamhetsår fastställs för de nyckeltal mot vilka måluppfyllelse för Roslagsvatten ABs övergripande mål för verksamheten utvärderas.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet.

Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Budget och verksamhetsplan 2021-2023 för Roslagsvatten AB fastställdes av styrelsen 2020-06-03 § 23.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Se ovan.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Roslagsvatten koncernen fastställd år 2019 ett övergripande mål om att bli topp 5 av alla VA och avfallsbolag i Sverige om 5 år. Eventuella mål och indikatorer som ingår i "Top 5 om 5" framgår inte av Budget och verksamhetsplan 2022-2024 för Roslagsvatten AB. Däremot beskrivs att nyckeltal som syftar till att följa och mäta hur bolaget utvecklas och förhåller sig till målet om "Top 5 om 5" har fastställts per avdelning.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Inga mål för bolagets ekonomi noteras i Budget och verksamhetsplan 2022-2024 för Roslagsvatten AB. En målsättning anges vara att bolaget ska ha en soliditet om åtminstone 10 procent. Övergripande är dock budgeterat resultat är att betrakta som mål för verksamhetens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Utfall mot budgeterat resultat är mätbart. Målet för verksamheten är formulerat som ett strävansmål över flera år. Fastställda nyckeltal per avdelning anger önskad trend/utveckling. Däremot framgår inte av erhållna underlag att faktiska målvärden har satts upp för nyckeltalen avseende år 2022.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön Rapporteringsrutin finns i Arbetsordning för styrelsen i Roslagsvatten AB. Vidare framgår VD:s skyldighet att rapportera till styrelsen i VD-instruktion.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön Återrapportering bedöms fokusera på uppnådda resultat för verksamhet och ekonomi.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön Information om arbete med Roslagsvatten-koncernens mål "Topp 5 om 5" delges styrelsen under året. Målet är ett strävansmål som löper t.o.m. 2024 och är ej uppnått år 2022. Däremot framgår inga väsentliga avvikelser i bolagets arbete för att uppnå koncernens mål och resultat för fastställda nyckeltal är till övervägande del positiva. Särskilda åtgärder för att uppnå verksamhetsmål bedöms därmed inte nödvändiga för styrelsen att besluta om. Av genomförd protokollgenomgång framgår ej att styrelsen beslutar om särskilda åtgärder för att nå mål för verksamheten.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön Bolaget uppvisar en negativ avvikelse mot budgeterat resultat per tertial 2 och prognostiserar då även en negativ avvikelse om -32 mnkr (-26,1 mnkr mot budget) per helåret. Budgetavvikelsen är framförallt kopplat till ökade energipriser och ökade kostnader för räntor och input-varor vilka bedöms svåra att fullt ut parerar kortsiktigt. Inget specifikt beslut fattas av styrelsen i Roslagsvatten AB med anledning av detta. Vi noterar däremot att bolaget samtliga dotterbolags styrelser under året beslutat om höjningar av VA-brukartaxan år 2023 för att möta de ökade kostnaderna.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Se svar fråga 4c ovan. Utfall för de nyckeltal som används för att utvärdera Roslagsvatten-koncernens mål "Topp 5 om 5" har överlag en positiv utveckling år 2022 jämfört med år 2021 men uppnår inte målvärde för år 2024.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Bolagets soliditet uppgår per helåret till 6,8 procent, att jämföra med målvärdet om 10 procent. Årets resultat efter finansiella poster uppgår till -28,7 mnkr, vilket motsvarar en negativ avvikelse mot budget om -23,1 mnkr. Resultatet är däremot 3,3 mnkr bättre än prognostiserat helårsresultat per delårsbokslutet. Den negativa avvikelsen per helåret drivs av inflation och ökade kostnader avseende i huvudsak el- och räntor. Av årsredovisning framgår att högre el-kostnader än budget motsvarar 16 mnkr och högre räntekostnader än budget uppgår till 4,5 mnkr. Av årsredovisning framgår att bolaget har obeskattade reserver i form av överavskrivningar gjorda tidigare år*. I bokslutet återförs viss del av överavskrivningarna för att täcka förlusten så bolaget gör ett +/- 0 resultat.

* Överavskrivning är en obeskattad reserv och utgörs av skillnaden mellan lägsta skattemässiga värde och redovisat värde. Om bolaget redovisar ett skattemässigt underskott kan tidigare gjorda överavskrivningar återföras för att nå ett skattemässigt 0-resultat.